

TABOR! Izbija vnetje, ob 12. uri s
svojimi naslednjimi dnevi ter ostane
polnočno 120 K, polnočno 90 K,
izbrskanje 60 K, mesecne 15 K,
izbrskanje po dogovoru, pri volitvah
obljubi popust.

Maribor, Jurčičeva ulica št. 6.

TABOR

UNODIŠTVO se nahaja v Mar-
bora, Jurčičeva ul. št. 6, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 274.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priliklo, dno. Tele-
fon št. 24. 243 počinobavni so-
den št. 11. 287.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Delovni čas se uradno.

Leto: II.

Maribor, torek 5. julija 1921.

Številka: 148.

Italijanska kriza.

Maribor, 4. julija 1921.

Giolitti se ne čuti zmožnega krmariti na nemirni ladji, ki se ji pravi Italija. Tembolj, ker se ta ladja ziblje na Jadranskem morju, ki ga od vzhoda vznemirja naraščajoč veter. Giolitti je tedaj odstopil in se umaknil na svoj tuscolum. Dasiravno je dal Italiji več kakor so ji mogli dati drugi državniki, rapalsko pogodbo, ni našel ne hvaležnosti in ne priznanja. Sicer politika le redkokdaj pokaže ta čustva in ji resen državnik še takrat ne verjame, ampak Giolitti je sedel na krmilo kot „rešitelj Italije“ in sprejemal aplavz ravno iste mase, ki ga je par let pred tem napadla kot „izdajnika“ in mu za celo dobo vojne prepovedala pot na javni forum.

Mi Jugoslovenci smo danes globoko zainteresirani na politiki naše sosede Italije. To tembolj, ker opazamo, da smo mi tisti veter, ki maje na Jadranu ladjo Italije. Posebno je to razvidno iz programa, ki so ga izdale stranke desnice v rimski zbornici (nacionalisti, fašisti, liberalci), kateri izraža njihove pogoje za podporo novonaznačenemu ministrskemu predsedniku de Nicolii. V tem programu iznašajo več točk, ki se skoraj vse tičejo interesov naše države.

Italija naj spremeni kurz zunanje politike in sicer s tem, da vzpostavi politiko rapalske pogodbe. Rapalska pogodba, katero nekateri označujejo po krivici z imenom „rapalski sporazum“, je v svojem jedru in po svojem značaju diktatura močnejšega nad slabejšim: Italijanska zmaga, jugoslovanski poraz! Politika rapalske pogodbe bi tedaj pomenila nadaljevanje rimske kuratele nad našo državo in eksperimentiranje z izsiljevalnimi metodami. Rapalsko politiko v praksi je pokazala italijanska delegacija za trgovinsko pogodbo n. pr. v vprašanju ribolova in diplomacija v zadevi Barosa.

Tem značilnejše ozadje dajejo tej „rapalski politiki“ naslednje zahteve: Zanjci naj se integritet Reke, Barosa in Delte ter ustanovi evakuacija III. cone v Dalmaciji. Kdo pa ogroža integritet Reke? Ali si ne prisvaja ravno Italija suverenitet nad Reko in ali ne zavlačuje baš ona državnopravno ustanovitev reške države? Baroš in Delta ne spadata po rapalski pogodbi v interesno sfero Italije ali Reke; da se pa italijanske stranke potegujejo za njun integritet, tedaj to samo potrjuje trditve, da si predstavlja rapalsko pogodbo kot imperalističen diktat. Evakuacija III. cone v Dalmaciji je obveznost, ki jo je prevzela Italija z rapalsko pogodbo in katere izvršitev je naš *conditio sine qua non*.

Najzanimivejše na teh zahtevah je pa to, da hočejo italijanske nacionalistične stranke obnoviti črnogorsko vprašanje in v to akcijo vpreči tudi rimsko vladno. Ves naš narod mora odločno protestirati proti drznosti, s katero se sosedna država vmešava v naše notranje zadeve. Črnogorsko vprašanje je mednarodno rešeno in Crna gora je integralen del naše kraljevine. Italija nima najmanjše pravice, da se vtiče v to zadevo.

Zanimiva razkritja iz ozadja atentata.

LDU Beograd, 3. julija. Preiskava o atentatu na prestolonaslednika regenta Aleksandra je prinesla nova odkritja. Na podlagi izjav atentatorja je bil pripeljan iz Novega Sada Laza Csaki, ki je priznal, da je bil določen, sodelovati pri atentatu na prestolonaslednika ter je kasneje dobil nalog, naj ne odide v Beograd. Ta nalog je dobil od začasnega terorističnega odbora v Novem Sadu. Izpovedal je, da sta poslanka Kovačević in napadalec Stejić tvorila zvezo med terorističnim odborom in izvršilnim odborom beogradske komunistične centrale. Za ta posel so uporabljali več kurirjev, med njimi tudi ženske. Csaki je bil določen, da nabavi in razdeli orožje. Atentata se ni udeležil, ker se je tega ustrašil. On je ostalih 32 bomb, ki jih je imel skrite na dvorišču novosadske bolnice, kasneje zakopal v bližini Novega Sada. Oblastva so takoj odredila, da se te poiščejo in so se včeraj našle. Razen teh bomb se je našlo tudi nekaj drugega orožja. Csaki je izpovedal o zgodovini atentata, kolikor mu je bilo znano. Zanimiva je naslednja epizoda: Atentator Stejić je prišel nekega večera v beograjsko skupščino s tremi bombami v žepu in jih je nameraval vreči v dvorano. Da bi svoj napad mogel izvršiti nemoteno, so se dogovorili, da se za trenutek prekine električni tok, da bi bila dvorana v temi. Na ta način bi se mogel napad najlažje izvršiti, in napadalec bi nemoteno vrzel bombe v smeri, ki bi si jo bil

izbral. Načrt se je natanko pripravil. V skupščini je naenkrat nastala tema. To je bilo za interpelacije o gospodarstvu na topčiderski ekonomiji. — Toda Stejić bomb ni vrzel, ker je baš takrat govoril komunistični poslanec Nedić. Opustil je torej svojo namero, ker ni hotel spravljati v nevarnost enega izmed voditeljev komunistične stranke. Csaki je tudi označil mesto, kjer je bila takrat prerezana električna žica. Včeraj so ugotovili na licu mesta, da je bila električna žica res prerezana. Včeraj ob 14. uri se je pričelo zasliševanje aretiranih komunističnih poslancev. Prvi je bil zaslišan poslanec Filip Filipović, zvečer pa Copić. Filipović se je branil s svojim dosedanjim delovanjem, kjer je vedno kazal miroljubnost in strpljivost. Oba poslanka sta zanikala, česar so ju dolžili. Danes dopoldne je bil zaslišan tretji poslanec, Kovačević. Tudi on taji vse. Popoldne so prijela poslanka konfrontirali z atentatorjem Stejićem, ki jih je v zvezi z izpovedbami dijaka Nikolića najbolj obremenil. Napadalec Stejić je ponovil vse svoje prejšnje obtožbe, ki pa so jih poslanci zanikali. Potem so Csakija konfrontirali s poslancema Copićem in Kovačevićem. Csaki obtožuje samo ta dva poslanka, glede Filipovića pa izjavlja, da ga ne pozna. Tudi ta priča potrjuje vse prejšnje izpovedbe. Aretirani poslanci odločno zanikujejo njegove trditve. Zdi se, da je njihovo vedenje danes manj samozavestno kakor pa včeraj.

Odkritje spomenika Boršniku in Verovšku.

LDU Ljubljana, 3. julija. Danes opoldne sta bila v vestibulu opernega gledališča slavnostno odkrita doprsna kipa umrlih odličnih slovenskih igralcev Ignacija Boršnika in Antona Verovška, ki ju je v počaščenje njih spomina postavila ljubljanska sekcija udruženja jugoslovanskih igralcev. Svečanosti odkritja so se udeležili predsednik deželne vlade dr. Baltić s poverjenikom dr. Ravniharjem in Ribnikarjem, magistratni ravnatelj dr. Zarnik kot zastopnik mesta Ljubljane, mnogoštevilni zastopniki najrazličnejših kulturnih društev in korporacij in društev, udruženje jugoslovanskih novinarjev, člani udruženja jugoslovanskih igralcev, akademikov in drugih stanovskih organizacij, uprava gledališča

in zelo mnogo občinstva. — Fanfara s terase opernega gledališča je uvedla svečanost, nakar je predsednik ljubljanske sekcije jugoslovanskih igralcev g. Anton Danilo-Cerar imel slavnostni govor, ki je izzvenel v trikratni „Slava!“ manom Boršnika in Verovška. Po odkritju spomenikov, ki ju je prevzela uprava gledališča v svoje varstvo, so zapeli združeni ljubljanski pevski zbori, včlanjeni v zvezi pevskih društev, veličastno Jenkovo „Molitev“. Nato so se zastopniki korporacij z zastavami poklonili pred kipoma spomina obeh odličnih umetnikov ter položili ob vnožju številne vence. Zopetna fanfara je zaključila priprosto, a veličastno spominsko svečanost.

Kongres jugoslovanskih gledaliških igralcev.

LDU Ljubljana, 3. julija. Po vodnom jutrišnje otvoritve kongresa udruženja jugoslovanskih igralcev v Ljubljani je bila noč v opernem gledališču svečana akademija, kjer so nastopili operni zbori iz Zagreba in iz Ljubljane ter razni solopevci, ki so želi mnogo

pohvale. Hkrati je bila v dramskem gledališču predstava mariborskega ansambla z Remčevim „Učiteljico Pavlo“. Zvečer je bila v hotelu „Tivoli“ velika veselica, kjer so tudi nastopali razni umetniki.

Proglas demokratskega kluba.

LDU Beograd, 3. julija. Demokratski klub je na svoji snočni seji sklenil, da izda svojim volilcem proglas, v katerem obrazloži vse svoje dosedanje delovanje.

Zakonodajni odsek.

LDU Beograd, 3. julija. Prejšnji ustavni odsek, ki se je sedaj pretvoril v zakonodajni odsek, je imel danes dopoldne svoj prvi sestanek, ki je trajal samo četrt ure. Ugotovilo se je, da se ustavni odsek pretvoril v zakonodajnega in prečitala se je ostavka poslanca dr. Momčila Ninčiča na mesto predsednika tega odsega. Ker mora vlada po določenih ustave predložiti odseku tekom enega meseca vse naredbe v pretres, je bilo na dnevnem redu današnje seje samo določitev prihodnje seje. Sklenilo

se je, da se prihodnja seja zakonodajnega odseka skliče za 1. avgust t. l. Na tej seji se bo izvršila tudi volitev novega predsednika zakonodajnega odseka.

Razkroj kluba muslimanov juž. Srbije.

LDU Beograd, 3. julija. Predsednik kluba muslimanov iz južne Srbije, Kurbegović, je podal ostavko kot predsednik kluba, ker je klub prenehal obstajati. Od 12 članov tega kluba jih je osem, ki so prej pripadali radikalnemu klubu, sklenilo, da se vrnejo v radikalni klub. Glede ostalih štirih poslancev se še ne vse, kako stališče bodo zavzeli v zakonodajni skupščini. Zaenkrat kaže vse, da bodo ostali neodvisni, da pa bodo podpirali demokratski klub.

Zahteve omenjenih italijanskih strank so nova nesramna provokacija. Izkušnje nas lahko pouče, da stoje za njimi tudi ostale meščanske skupine. Za našo ustavno parlamentarno državo nastaja vprašanje, ali bo vedela na primeren način rešiti svoj prestiž in suvereniteto. Italijanskemu pretepaškemu izzivanju mora biti konec. Zal, da se pri nas posveča še premalo pozornosti zunanje političnim vprašanjem in ostanejo navadno tako vprašanja neodgovorjena.

A čas je že, da jugoslov. parlament pove Italiji odločno in brez nepotrebnih komplimentov mnenje našega naroda. Mi vidimo v italijanski jadranski politiki samo težnjo, da nam Italija diktira svoje interese in da pritegne Balkan s svojo sfero, kakor Anglija in Francija države onstran Sredozemskega morja. Naša kraljevina ji leži na poti in zato nam skuša škodovati v severni Adriji in na jugu. Zelo verjetno je, da tudi za znano spomenico, ki jo je poslala Albanija zvezi narodov in ki prinaša o naši državi upravn nesramna obrekovanja, tiče italijanski prsti. Značilno je, da se Albanija nič ne pritožuje glede Italije, dasiravno ji je prizadejala veliko škodo. — Italija naj vlada nad Balkanom — to je smernica italijanske zunanje politike, kateri odgovarja tudi notranja: balkanske države naj pripomorejo k ublaženju težke ekonomske krize. Sredstvo: Diktat v smislu Rapalla. Na nas je, da to razumemo.

Glasovi o ustavi.

„Riječ“ opozarja, da je ustavni boj pokazal, da ima naša mlada država mnogo življenske sile. V splošnem se je vršil ta boj stvarno in dostojno. V državi je vladal popoln mir. Ta stvarnost ustavnega boja nima mnogo primere v zgodovini. Ustava je vedno odraz razmer, v katerih nastaja. Nobena stranka ni mogla v teh razmerah zadovoljiti vseh svojih zahtev. Vzlic temu pa je bilo konsekvntno izvedeno načelo unitarizma. Zmaga unitarizma pomeni likvidacijo separatizma in popravo vseh onih grehov naše preteklosti, ki so nas po narodni in državni razcepljenosti slabili. Razen tega ima nova ustava mnogo določb, ki pomenijo napredek nasproti dosedanjemu stanju: naj samo nasprotniki primerjajo novo ustavo nemške, češkoslovaške in poljske republike, pa bodo našli mnogo določb, ki zastajajo za našo ustavo. Ker se tiče upravne avtonomije, je ustava pustila dovolj prostora in možnosti, da se nove upravne jedinice razvijejo po kulturnih interesih posameznih krajev. Ta ustava daje vladi možnost nadaljnega zakonodajnega dela, da osnuje dovolj velike oblasti, da uredi dobro upravo, da se kompetenca razdeli po načelu upravne dekoncentracije in oživotvori samoupravo. Vendar pa je treba opozoriti tudi na napake. Ena teh je, da je bil v zadnjem trenutku pred glasovanjem izpremenjen člen 134 o prehodnih naredbah in sicer v tem smislu, da je bilo izpuščeno „tri leta“ in osnivanje strokovne komisije za likvidacijo pokrajinske uprave in za organizacijo novih formacij, ter je s te

nalogo poverjen ministrski svet, ki ima tekom 10 mesecev izdati naredbe, če skupščina do tega časa ne sklene zakonitih določb. Vlada je s tem ukinila najpotrebnejšo garancijo, da se bo razmejitev uprave izvršila pravilno in po stvarnih interesih ljudstva.

„Novosti“ naglašajo, da so oni, ki so sodelovali pri ustvarjanju ustave, le na pol zadovoljni z njo, popolnoma zadovoljen pa ni nihče. To je v ostalem razumljivo, če uvažimo, da je ustava delo kompromisov in rezultira iz razmer, ki pri nas vladajo. Živimo v času, ko se borita med seboj dva ekstrema, težnja za anarhijo in padanje v reakcijo. Eden izdaja drugega, eden razvija in jači drugega. Težko je slediti ozko stezo med obema, stezo prave in resnične demokracije. Najmanjše opotekanje na tej stezi pomeni padanje v en ali drugi ekstrem. Na drugi strani je treba vpoštevati plemenske ekstreme, ki imajo ravno tako ozko pot med sabo, katera pelje k dovršeni obliki našega narodnega ujedinjenja, a to je Jugoslovenstvo. Demokracija in Jugoslovenstvo, to sta dva čvrsta cilja, katera ne smemo nikdar izgubiti izpred oči. Proti reakciji, anarhiji, proti plemenskim ekstremom je treba čvrsto stati na braniku resnične demokracije in Jugoslovenstva.

Notranja in zunanja politika.

* Komedija Albancev. Albanska vlada je poslala zvezi narodov memorandum, v katerem na nenavadno drzen način obtožuje našo državo raznih nasilstev nad Albanci in zahteva, da naj jugoslov. in grško čete izpraznijo nekatere dele Albanije in se umaknejo s sedanje demarkacijske črte. „Trgovinski Glasnik“ odgovarja na albanske obtožbe in pravi: Ogabnemu obročevanju Amavtov je treba odgovoriti s prezirljivim nasmehom. Dovolj je, če naši povejo, da je Albanija skoziškoski nekulturna dežela, katere niti ne ve, katero obliko vladavine ima in katera nima ne vlade niti oblasti, ki ne pozna nobene organizacije, najmanj pa take, katera bi omogočila pravilno nabiranje takih podatkov, kakor jih navaja memorandum — dovolj je samo to naglasiti, pa je popolnoma razgaljena lažnjiva statistika in sploh vse albanske trditve. — Na mesto, da se mi pojavimo kot tožitelji za vse gorje, ki so nam ga Albanci nanosili od l. 1913. do danes, pa doživimo, da nas zlikovci postavijo na zatožno klop. In sicer nas tožijo za dogodke pretečenega leta, radi katerih se je njihova vlada opravičila in obljubila, da bo strogo kaznovala krivce. In mi smo ji to še verjeli.

Blikon:

Drobtine o fašizmu.

Trst, 29. junija 1921

Nekaterim je še danes popolnoma neznano in neumljivo, iz česa izvira izraz „fašizem“, „fašist“, fascio, fascetto pomeni butara. Radi tega je tudi njihov znak zvezana butara palic, v katero je zasajena helebarda, to je sekira z ostro konjico. Ta znak ali emblem so imeli fašisti na svojih glesovnicah za časa volitev v italijanski parlament in imajo ga tudi sedaj na svojih praporih. Znano je, da je ustanovitelj te stranke, ki je našim bratom v Primorju najnevarnejša, Musolini. Fašizem ima dve nalogi: zatreti v Primorju slovanski življenj, v stari Italiji pa socializem, ki je po volitvah še pridobil na moči, dasiravno so mu fašisti že peli nagrobno.

Ceprav se imenuje tržaška fašistovska sekcija „fascio di combattimento Triestino“ ter trobijo gotovi ljudje v širni svet, da so pri njej včlanjeni sami Tržičani, jih gotovo ne bo več nego dvajset odstotkov. Ostalih osemdeset odstotkov je regnicolov, to je priseljencev iz stare Italije, ki so tu uslužbeni.

Teror, katerega je razvijala ta stran-

Kar se pa tiče zasedanja zone proti Dobru, smo to črto zasedli z odobrenjem vrhovnega sveta v Parizu, kateri nam je obljubil popravek meje proti demarkacijski črti. Za to vprašanje je kompetenten samo vrhovni svet v Parizu, ne pa Zveza narodov.

* Iz dežele „miru in reda“. V Grossetu je med komunisti in fašisti je došlo do ostrega spopada. Fašisti so opustošili delavsko zbornico v Grossetu. Kakor pravijo njihove vesti, je bilo pri tem 15 komunistov ubitih in večje število ranjenih.

* Tudi politika! Samostojnim kmetom se je posrečilo doseči izvestne olajšave za našega kmeta. Tako so znižane razne pristojbine in carine, uvedena je prosta zganjekuha, kakor jo imajo v Srbiji in podobno. Klerikalci so radi tega hudo razjarjeni in zadnji „Slov. Gospodar“ skuša na uvodnem mestu prikazati svojim čitateljem te uspehe kot brezpomembne ali pa v najboljšem slučaju kot uspeh številnih klerikalnih interpelacij. Niti najmanjše zasluge ne priznava samostojnim kmetom, kakor besni ljubosumneži vidijo klerikalci na svojem političnem nasprotniku samo slabe strani in trde, da ni zmožen nobenega dobrega dejanja. Mi smo pa govorili z mnogimi kmeti, poštenimi pristaši SLS in vsi so nam rekli, da pozdravljajo te uspehe, četudi so delo nasprotnika in magari jih je ta storil v lastnem interesu. Ta logika in zdrava razsodnost dokazuje, da vlada v kmet-skih vrstah klerikalne stranke več politične morae, kakor je najdemo med njenimi voditelji. Kmet ima interes na tem, da te celemu stanu stori dobro, voditelji pa vidijo pred seboj stranko in samo stranko. Ta besna ljubosumnost klerikalcev je najboljši dokaz, da jim prede trda in da hočejo po vsej sil nasipati pesek v oči, dokler si bo ljudstvo to pustilo.

* Kakor pri nas. Glasilo čeških legijonarjev „Prerod“ piše v eni zadnjih števil, razpravljajoč o notranjih potežkah srednjeevropskih držav in ozirajoč se na domače razmere. „Nasproti uspehom v zunanji politiki zamani iščemo v notranji politiki znamenja politične konsolidacije. Naše politične stranke udarjajo druga po drugi, zlasti tam, kjer gre za njihove lastne interese. Naše politično življenje pa dobiva značaj neke apatije. V resnici je mogoče notranjepolitičnih vprašanj, za katera bi se mogla naša javnost navdušiti. Danes je naša javnost popolnoma ravnodušna nasproti dejstvu, da je 15.000 bratov legijonarjev nezaposlenih; a da bi se javnost zganila radi vprašanja agrarne reforme, ločitve države od cerkve, socializacije rudnikov, za to so potrebne že močne injekcije...“ Ali se tudi pri nas ne opaža slična apatija? Kje je pri nas zadeva, ki bi mogla vzbuditi navdušenje v širokih vrstah politično probujenega ljudstva? Opaža se neka ozlovoljenost nad politiko, ki ne prinaša nobenih realnih rezultatov in ne zadovoljuje množic ne materijelno

ka ob volitvah, je nekoliko ponehal in tudi se opaža, da so se pričele njih vrste redčiti. Oni individiji, ki so prišli v Trst ali v druga obmorska mesta za časa volitev, so bili odpuščeni, ker najbrže stranka ni imela več dovolj denarja, da bi jim plačevala 30 lir dnevno. Zanimivo je bilo gledati njihov prihod v Trst. Pripeljali so se s parniki, kamioni, železnico, vsi razcapani, umazani in zanemarjeni in takoj drugi dan so se prelevili v elegantne počestnike. Saj so jih nekateri denarni zavodi dovolj financirali. Sedaj se še potikajo po starem mestu in v okolici, radi brezposelnosti nevarni življenju in imetju. Nekoga večera so napadli v kavarni „Roma“ odvetnika Giunto, fašistovskega poslanca ter bi ga bili kmalu pretepli. Le z jadrnim begom jim je ušel.

Zanimivi so sprevidi fašistov po mestu, ki jih imajo v agitacijske svrhe večkrat tedensko. Zbirališče je pri zadnjem vходу kavarne „Specchi“, ki je postala sedaj njihovo shajališče. Razoglavi, v rumenih ali črnih stražah se urejujejo pod njihovimi praporji, pred njimi „La giovane Italia“ to je mladina od šestih do 14 let, ki ima modre obleke in modre kapice z belim trakom, v ospredju

memoralno. Zaradi tega postajo širjem ljudnim vrstam indiferentno vse, dar se pride...

Zanimivosti.

Nenavaden slučaj zaljubljenja. — „Mimo tebe sem šel in pogledal sem te in sem ves vsrepetal...“ pravi nekje Zupančič. Tako se zaljubljajo ljudje in na še vse druge mogoče načine. O precej nenavadnem slučaju zaljubljenja nam pripoveduje tudi Cehovega enodejanska komedija „Medved“, a vse to prekaša gotovo najnovejši slučaj, ki se je dogdil nedavno v Parizu. Neka bogata dama se je vrnila nekoga večera pozno v noč z zabave domov v svoje stanovanje. Zagnala je vik in krik, da so se trumoma zbrali pred njenim stanovanjem vsi stanovaleci hiše ter z združenimi močmi preiskali stanovanje in res našli tatu, ki je hotel odnesti iz že vlomljene blagajne 40.000 frankov ter ga izročiti policiji, ki ga je odvedla v zapor. Pri zaslišavanjih pa se je dama — zaljubila v tega vlomilca ter sklenila, da se z njim poroči, kar je tudi res storila, hoteč ga s tem obenem tudi takoj oprostiti, ker se po francoskih zakonih tatvine med zakonci ne smatrajo za krivdalne slučaje. Stvar pa ni bila tako lahka. Sodisce se je postavilo na stališče, da je bila tatvina izvršena pred poroko ter da vsled tega za ta slučaj ne velja omenjena izjemna postava. Zagovornik vlomilca, katerega mu je preskrbela na tako originalen način dobljena soproga se je sicer trudil dokazati obratno, toda zaman, mladi soprogo-vlomilec je bil obsojen na leto dni zapora in na večjo globo. Ali zaljubljene žene tudi to ni preplašilo, plačala je mirno določeno globo ter sklenila počakati na medene tedne do tedaj, ko se soprogo vrne iz ječe.

Dnevna kronika.

— Med. dr. Krauss ne ordinira od 6. do 31. julija. 915 2—1

— Zupanske vesti. Izvolitev mariborskega župana g. Grčarja je predložena v potrditev, dočim izvolitev ljubljanskega župana Antona Peska še ni bila predložena ter izgleda, da najbrže ne bo potrjen. Izvolitev celjskega župana dr. Hrašovca je potrjena ter bo še ta teden zaprisežen, izvolitev ptujskega župana Losinscheka pa je definitivno razveljavljena.

— Bivši klerikalni gerent Rebernik v Zrkovcih, ki je bil nedavno obsojen v izgubo pasivne in aktivne volilne pravice za dobo petih let, je bil sedaj pred mariborskim sodiščem znova obsojen na tri dni zapora, oziroma na 120 K globe in povrnitev stroškov, ker je kot gerent oklofural v občinskem uradu neko žensko.

— Nesreča pri izletu. Včeraj so priredili mariborski železničarji izlet v Čakovec. Ko so se vračali ponoči z vlakom nazaj domov je 24 let stari v Stu-

denci stanujoči Franc Fras, ključavničar Južne železnice pri nekem sunku priletel z glavo ob okno vagona, pri čemer se je zdobila velika debela sipa ter mu prizadela na glavi in na vratu več manjših in večjih ran. Na mariborskem kolodvoru so mu podelili prvo pomoč ter ga potom resilnega odvela prepeljali v javno bolnico.

— Stanovanjska naredba je že izšla v „Službenih novinah“. Te dni izide v slovenskem besedilu v „Uradnem listu“ s komentarjem vred, ki je nujno potreben, ker je ministrska naredba samo okvirna. Ker bodo po novi naredbi prisiljeni vsi denarni zavodi in vsi veleobrati zidati za vse svoje službenstvo lastne hiše (med veleobrati štejemo pač tudi Južno železnico in mestno občino), zato bo stanovanjska beda pač v doglednem času ponehala, ako bodo oblasti dovolj enorganično in dosledno izvrševale vse tozadevne predpise. Po prejšnji naredbi se po večini ni dalo dobiti stanovanja drugače kakor da se je storila drugemu krivici ali vsaj ogromna škoda. Ker pa je navedena novega uradništva in zasebnega službenstva vedno večji, je v zadnjem času postalo nemogoče, dobiti in dati stanovanja, razven v zelo malostevnih slučajih. Seveda so videli tisti, ki morajo še vedno čakati, v tem proteklih eljonom in se buje stvari. — Toda stvar bo z enim mahom boljša, kakor hitro bo občinstvo videlo, da se res prisilijo milijonska podjetja, da zidajo

— Iz Ormoža. Sprejetje ustave se je v Ormožu dne 30. 6. 1921 na našilovejši način praznovalo. Vse hiše so bile od 8 in pol do 10 in pol razsvetljene. Na tisoče lučic je žarelo kakor naš srca iz hvaležnosti, da imamo ustavo pod trdno podlago edinstvene države. Priznati se mora, da so to pot tudi Nemci storili svojo dolžnost in brez vsake sile razsvetlili okna. Med praznjo je moški zbor popeval na Glavnem trgu patrijotične in narodne pesmi. Vse ulice so bile polne radostnega občinstva. Samo ob sebi pa je umevno, da tega niso storili klerikalci, ki so svoj čas kar cedili patrijotizmu Habsburžanov. Z jezo v srcu so se postavili za zaprta okna premišljujejoč tužnuso, da je njih zadnji up po zopet vpostavitvi klerikalne Avstrije sploval po vodi. Med ljudmi, ki so na ta način praznovali sprejetje ustave so odlikovali klerikalni vodje Ivan Roč, bivši žendarm, Matevž Masten, kovač in Klemena Drašek, hišni posestnik.

— Tatvina. Ceciliji Horvat, nastak rici pi „Crnem orlu“, je neznan osebno ukradla iz njene sobe belo obleko, vredno 1000 K.

— Politični klub JDS ima v torek 5. julija t. l. ob 8. uri zvečer sestanko v gostilni „Maribor“. Na dnevnem redcu je predavanje o socializmu in demokracizmu.

— Izgubljeno. Narednik voj. god. Ivan Weiss je izgubil črno usnjato denarnico s 300 dinarji, poročnim listom in raznimi slikami.

in krompirjem ter zabarikadirale pot, kateri bi morali priti „varovalci“ Italij. Ko so slednji ugledali to gručo razburjenih in živahno gestikulirajočih „boljševikov“, jim je prvi hip zlezlo srce na hlače. Ali to je bilo le za trenutek, nato je povlele „capote“ so se razvrstile v boje, dvignili svoja polena, kričali „Eja, allala“ in hajdi na babure. Ali ne pozna korajžje primorskega „nežnega spola“? S stojničnimi deskami in kramami so pričele udrihati po fašistih, obmetavale z gnilimi jajci in citronami ter zagnale tak vik in krik, da so celo meni, ki sem bil navzoč, težilo sje, konec koncev je bil ta, da so fašisti pozabili na sliko ter jo odkurili smehom žensk z razpraskanimi oblekami in raztrganimi oblekami v zavetišče mesa.

Kakor sem že omenil, se opaža tej stranki nesoglasje, ker je izrazil Musolini svojo nesimpatijo napram demokraciji; ono vojaštvo pa, ki je bilo v solinovih vrstah, mu odreka zaupanje, ker hoče ostati zvesto prisegi, položeno kraljevski hiši. To znači razkol, ki bo še oddaljšal vsa ona trezna inteligenca, ki obsoja to gnusno gonjo napram drugim narodnostim in strankam

— Nemci so nezadovoljni, ker je Stanov, komisija zasegla po delih prevelikih stanovanj pri Scherbaumu, dr. Krausu, gospej Supanz, Witlaczu, gospej Mayer i. dr.; nadalje ogorčeno protestirajo, ker so se zasegla cela stanovanja dr. Albingerja, dr. Tschebulca, Walenti in drugim, ki so ali inozemci ali pa imajo tudi na deželi stanovanja. Čudno se nam zdi, da teh ljudi njihovi odvetniki, ki delajo zanje prizive, ne poučijo, da zakonske naredbe to izrecno zahtevajo.

— Različne cene. Z ozirom na to našo notico in na poznejše pojasnilo, ki je bilo vsled nesporazumljenja po pomoti redakcije napisano v tem smislu, da je bilo zdravilo kupljeno v neki drugi lekarni mogoče slabe kvalitete, oziroma nekristalizirano, smo prejeli tako od lekarn „Pri sy. Arehu“, kakor tudi od lekarn „Pri Orlu“ nadaljne plemenite notice, oziroma popravke. Ker pa ne kaže to zadevo vleči v neskončnost izjavljamo, da se je objavilo pojasnilo pomočoma ter radi tega lekarn „Pri Orlu“ ne zadene nobena krivda, kar naj zadostuje.

— Neurje v Gradcu. V Gradcu in severni okolici je včeraj okoli 4. ure popoldan izbruhnila huda nevihta, ki je trajala čez četrt ure. Na polju je povzročila mnogo škode. Ulice je dalje časa pokrivala kot golobja jajca debela toča in mesto je imelo popolno zimsko sliko. V nekatere hiše je vdrila voda, tako, da je moralo požarna bramba priti na pomoč. V Schönauu je veter odkril nekaj barak, ki služijo kot stanovanja. Cloveskih žrtev ni bilo.

— Odbor društva jugoslovenskih državnih uslužbencev v Mariboru je v svoji seji dne 26. junija 1921 soglasno sklenil, da iz društvenih sredstev podeli štiri podpore po 1000 K, skupaj torej 4000 K za oholele, potrebne člane in njih obitelji in sicer dve podpori po 1000 K za uradnike, dve podpori po 1000 K za poduradnike in služe. Prošnje je vlagati do 15. julija 1921 in nasloviti na društvenega predsednika dr. Adolfa Pečovnika, profesorja v Mariboru, Vrazova ulica 2. Prošnjam je treba priložiti: a) člansko izkaznico, b) potrdilo uradnega predstojnika o prejemkih prisilca in številu rodinskih članov ter c) spričevalo uradnega (okrajnega) zdravniškega.

— Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vpisovanje učencev in učenek za šolsko leto 1921/22 se vrši od 4. do 9. julija, vsak dan od 8. do 10. ure na Zrinjskega trgu št. 1/1. Učenci in učenke, ki doslej še niso obiskovali zavoda, naj prinese poleg zadnjega šolskega izpričevala tudi še krstni ozir., rojstni list. Učenci in učenke izven Maribora se morejo prijaviti in poslati ravnateljstvu trgov. šole predpisane listine tudi pismenim putem. V I. letnik se sprejemajo brez posebnega izpita učenci in učenke, ki so dovršili popolno meščansko šolo ali 4. razrede srednjih šol ali pripravljali razred dvorazr. trgov. šole in so stari vsaj 14 let. Učenci (učenke), ki so dovršile 3. razrede srednje šole ali 2. razred meščanske ali 8. razred ljudske šole in so stari 14 let, se sprejemajo v I. letnik na podlagi sprejemnega izpita iz slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, prirodopisa in zemljopisa. V navedenih predmetih se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobijo učenci v pripravljalnem razredu trgov. šole. Sprejemni izpiti se bodo vršili samo pričetkom šolskega leta dne 12. septembra točno ob 3. uri. Vsled občutnega pomanjkanja učnih prostorov in ker sme biti sprejetih v posamezne razrede le po 40 učencev ozir. učenk, naj prizadeti ne zamude gori omenjenega roka za vpisovanje.

— Gmotni uspeh cvetličnega dneva in prijateljskega sestanka CMD je bil navzlic slabemu vremenu itd. prav povojen po zaslugi požrtvovalnih dam, na katerih čelu je stala prvomestnica ženske podružnice CMD gospa Pirnatova. Lep dohodek je vrgla licitacija, za katero se je žrtvovala gdna. Merslaviceva.

— Prijateljski sestanek mariborskih CMD podružnic, ki se je vršil, kakor smo naznanjali ves teden, včeraj popoldne in zvečer, je uspel razmeram primerno. Dvorana Narodnega doma je bila primerno tako obiskana, kakor po-

slednji občni zbor. Med odsotnimi smo zapazili vse vrhove naših uradov, ki sicer ob vsaki — posebno oficijelni — priliki reprezentirajo narod. Da ne bomo delali krivice, omenjamo, da je bil edino policijski urad zastopan — po stražniku, ki je prišel oznaniti policijsko uro. Lepo je v Mariboru in bo menda še lepše.

— Pisarne zamenjata. Dr. Ferdo Lašič, odvetnik v Ormožu se je preselil 1. t. m. v Maribor in prevzel dr. Lovrencovo pisarno v Slovenski ulici 12, (vis. a vis hotel Union). Dr. Franc Lovrenc pa se je preselil v Ormož in prevzel dr. Lašičevo pisarno.

— V proslavo kraljevega rojstnega dne prirede častniki mariborske garnizije dne 12. julija v Götzovi dvorani elitni ples. Tosele za dame plesna ali vizitna, za gospode frak, smoking ali žaket, za rez. častnike po predpisu. Vabila veljajo kot vstopnice. Za rezerv. častnike velja kot vabilo članska izkaznica kluba jugosl. rez. častnikov.

— Izlet trgovcev v Falo. Dne 10. t. m. priredi trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani izlet v Falo in sicer ob 5. uri zjutraj z vlakom. K temu izletu se pridruži tudi trgovstvo iz Celja in Maribora. Gg. trgovci (tudi z družino) ki se nameravajo tega izleta udeležiti, naj blagovolijo to do četrtega dne 7. t. m. javiti gremiju. Zajuterk bode v Fali, obed pa v Rušah.

— Krčni napad na trgu. V soboto krog 19. ure je dobila petindvajsetletna Marijana Plečko na Stolnem trgu krčni napad ter obležala na tleh. Pozvana rešilna postaja jo je prepeljala v bolnico.

— Iz Dolgoš. Pri gostilni gospe Wressnig v Dolgošah so imeli včeraj izlet mariborski Orli, tako se je končno zaslala tudi ta ga. v onem taboru, kamor edino spada.

— Splošna stavbena družba obstoja v Mariboru že nekaj let. A mesto da bi zidala in lajšala stanovanjsko bedo, se je nastanila v zasebnem stanovanju in zasedla kar 6 sob. Kakor čujemo ji je Stanov. Komisija zasegla te sobe. Prav je tako.

— Ravnateljstvo državne gimnazije nam je poslalo z ozirom na vprašanje, stavljeno v 144. številki našega lista pojasnilo, da postopa zavod po točki 3. „Disc. reda“ ter po izvršnem hišnem redu, odrejenem in razglašenem z dne 21. septembra 1920, št. 3., kar je dijakom znano in bi starišem lahko pojasnilo.

— Poziv. Oseba, ki je našla v petek zvečer pri gostilni „Balon“ izgubljen denarnico s par tisoč kronami in dokumenti, naj jo vrne čimprej v našem uredništvu, kjer dobi primerno odškodnino, ker sicer se bo ogradila sodišču, kajti njeno ime je znano.

— Češkoslovaško-jugoslov. liga se je osnovala na Vidov dan. V svojem proglasu pravi, da hoče delati z vsemi sredstvi na zblizanje med češkoslov. in jugoslovenskim narodom. V odboru so najodličnejši narodni možje. Maribor zastopajo gg. general Maister, dr. Lipold, in dr. Pivko. Pozdravljamo s toplo simpatijo ustanovitev te lige, želeč, da bi s svojim intenzivnim in smotrenim delom doprinesla kar največ k zblizanju obeh slovanskih narodov in pa k skupnemu kulturnemu napredku.

— Avstrijski in Prekmurje. Avstrijska delegacija je predlagala razmejitevni komisiji, da se občine v zapadnem Prekmurju priključijo Avstriji. Ta zahteva avstrijske delegacije datira že od lanskega leta, ko jo je s posebno vneto zagovarjala „Deutsche Grenzwehr“. O teh avstrijskih zahtevah smo svojčas že razpravljali v našem listu. Naša delegacija je avstrijski predlog zavrnila.

— Zahvala. Komendant krimskega kadetskega korpusa v Strnišču pri Ptujju g. general-leutenant Rimski Korsakov nas prosi, naj sporočimo najiskrenejšo in najprijetnejšo zahvalo vsem prirediteljem koncerta in veselice v korist ruskih beguncem, ki se je vršila 13. junija 1921. Osobito se zahvaljuje poveljniku vojne realke g. polkovniku Jakovljeviču, gg. častnikom in gojencem vojne realke, ter vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k uspehu in prireditvi.

— Osrednje društvo poštinih in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo, podružnica v Mariboru, priredi v nedeljo, dne 10. julija na vrtu restavracije „Gambirinus“ vrtno veselico s koncertom na vrtu, plesom v dvorani, srečolovom, ribolovom in ameriškimi kegljiščem. Pri koncertu in pri plesu svira železničarska godba. Začetek veselice bo ob 16., konec pa ob 24. uri. Vstopnina bo znašala 3 din. za osebo, otroci v spremstvu starišev pa bodo vstopnine prosti. Cisti dobiček je namenjen v podporo bolnih tovarišev in njihovih družin.

— Mrzlo vreme. Neki dunajski časopis prinaša vest, da so se v Atlantskem oceanu pojavili ogromni ledeniki, ki baie povzročajo to v letnem času ne navadno hladno vreme. Istotam je v zadnjem času brez sledu izginilo nekaj v Ameriko namenjenih ladij ter obstoja sum, da so zadele ob te ledenike in se potopile.

— Zdravilni vrelci v Medžimurju. Gornje Medžimurje je bogato na mineralijah. Znani so vrelci nafte v Peklenici blizu Mure. Družba, ki je pričela eksploatirati te vrelce, je tudi na raznih drugih krajih vrtala v zemljo. Tako je v kraju Joškovci, župnija Sv. Martin, vrtala po 300 m globoko. Pri tem je dospela najprej do vrelca tople mineralne vode, nato do vrelca hladne vode. Vojna je to delo prekinila. Iz tega studenca teče sedaj mlačna voda, ki je silno bogata na mineralijah, zlasti na ogljenčevi kislini. Voda se steka v mlako sredi travnika. Ta mlaka je sedaj postala kopališče in zdravilišče. Od blizu in daleč prihajajo ljudje, da se kopeljejo v tej vodi. Voda je baje tako ostra, da se pri kopanju naguba koža. Mnogi bolniki na želodcu so baje izza parkratnega kopanja ozdraveli. Kakor doznavamo, je dala dotična družba vodo kemično preiskati. Ugotovilo se je, da je vrelci res izborni, toda treba je zapreti dotok hladne vode. Med družbo, lastnikom zemljišča in državnim erarjem se vrši tožba.

— Američanke ne bodo smele kaditi. Ameriški listi poročajo, da se v Ameriki snuje postava, ki prepoveduje ženskam kajenje. Vsaka ženska, ki se bo zasačila, se bo kaznovala v denarno globo od 10 do 1000 dolarjev. Če se bo zasačila ženska kaditi v javnem lokalu, bo kaznovan tudi posestnik lokala. Vsekakor pametna odredba.

Mariborska porota.

Maribor, 30. junija.

Nevarna vlomilca.

Anton Sommer, rojen leta 1893 v Ptujju, brez stalnega bivališča, je rojen tat. Tatvina mu je prešla že tako v kri, da brez nje ne more živeti. Že v mlad h letih je začel na kriva pota in je bil večkrat kaznovan. Ne jetnisična in ne prisilna delavnica ga nista mogli dovesti do poštenega življenja; komaj je zapustil zapore, pa je že začel znova krasti. Meseca junija lanskega leta je bil izpuščen iz mariborskih zaporov in začel takoj krasti ter je nadaljeval tatvine do dneva, ko so ga domači ljudje vlovili, zvezali in oddali orožništvu.

Sommer ni kradel iz potrebe, marveč iz navade. Ni porabil za sebe, kar je pokradel, ampak je razdal ukradeni blago, ali pa je prodal po vsaki ceni. Denar je potem zapil sam ali v družbi veselih tovarišev. Njegova specialiteta so vloni. S čudovito hitrostjo in izurnostjo je v stanu v najkrajšem času razbiti ali razložiti okno, ne da bi kdo kaj opazil. Po povsem lastni metodi vdira ali jemlje ven šipe, ne da bi zvenketale. Skozi tako odprto okno zleze v neverjetno spretnostjo in predrznostjo v sobo, kjer ljudje spe, odpre tam vse omare in kovčke, si nabaše polne vreče blaga in drugih predmetov, ki se dajo težko proč spraviti, ter tako obložen popolnoma neopažen skozi okno zapusti hišo.

Radi tega je postal Sommer poleti 1920 za ptujski okraj in zlasti za hajdinski okoliš velik strah. Orožništvo, policija, finančna straža in domačini so ga lovili, toda on se jim je znal vedno izmuzniti. Končno se je posrečilo domačinom ljudem Sommerja zasačiti, ga zvezati in izročiti roki pravice. Obtožen

je bil radi 26 izvršenih in osem poskušanih tatvin v dobi od junija do decembra 1920. Deloma je izvršil tatvine sam, deloma pa v družbi Jerneja Franca Šrola, rojenega leta 1878 pri Mali Nedelji in tja pristojnega brezposelnega kuharja.

Dočim je Sommer tatvine priznal, je Šrol kratkoma vse tajil; tajil je tudi, da bi bil kedaj skupaj s Sommerjem, da bi ga sploh poznal ali kedaj videl. Sele pozneje, ko je bil Sommer aretiran in navedel Šrola kot sosterilec, je počasi pričel priznavati in končno priznal vse štiri tatvine, katerih je bil obtožen. Sommer je bil tudi obtožen radi zlobne poškodbe tuje lastnine, poverbe, vlačuganja in posesti prepovedanega orožja. Oproščen je bil poverbe, glede ostalih deliktov pa sta bila oba po obtožbi obsojena.

Sommer je dobil osem let, Šrol pa dve leti težke in poostrene jete.

Kultura in umetnost.

x Slovensko narodna godba. Pred par tedni se je ustanovila v Mariboru slovenska narodna godba, pri kateri sodelujejo izključno domači in narodni godbeniki pod vodstvom znanega in požrtvovalnega kapelnika g. Vanouša, ki je z ustanovitvijo te godbe izvršil za Maribor veliko in važno narodno delo, kajti doslej Maribor še ni imel svoje narodne godbe. Opozarjamo na to novo godbo posebno razna naša društva, ki nameravajo prirediti veselice z glasbenim programom.

x Umetniška izložba triptychona „Kajnovi sledovi“ slikarja J.K. Janovskega v Götzovi dvorani bo radi priprav za elitni častniški ples že 8. t. m. zaključena. Radi tega opozarjamo občinstvo, da izkoristi še zadnje dni ter si ogleda to zanimivo sliko resnega umetnika, ki nam prikazuje vzroke vsečloveške krize, katere vrhunec je bila svetovna vojna. Slike, ki so bile prodane, dobe kupci dne 7. in 8. t. m. v prostorih izložbe.

Sokolstvo.

o Jarenina. Vsem cenjenim damam in gospodom na Pesnici, ki so zbrali za tukajšnjega Sokola 172 K 12 v. izreka odbor najtoplejšo zahvalo, ter se priporoča v nadaljnjo naklonjenost Zdravo!

Najnovejša poročila.

Zahvalne službe božje povodom ponesrečenja atentata.

LDU Ljubljana, 3. julija. Povodom ponesrečenja atentata na prestolonaslednika regenta Aleksandra so bile danes dopoldne v vseh župnih cerkvah ljubljanske škofije zahvalne službe božje z zahvalno pesmijo. Slavnostni maši v ljubljanski stolnici ob 10. uri so med dr. prisostvovali predsednik deželne vlade dr. Baltić s poverjeniki, načelniki in zastopniki raznih državnih uradov, poveljnik dravske divizijske oblasti, general Dokič s štabom, zastopniki društev, korporacij itd., številno občinstvo in mnogobrojno občinstvo. — Ob 9. uri dopoldne je bilo tudi v protestantski cerkvi slovesno zahvalno bogoslužje iz istega povoda.

Bonomi, ne de Nicola.

DKU Rim, 3. julija. Izgleda, da bo Bonomi jutri sestavil nov kabinet. Minister za zunanje zadeve bo diplomat, imenujejo dunajskega poslanika marchese della Torretta.

Mobilizacija v Ukrajini.

DKU Dunaj, 3. julija. (Ukrajinski dopisni urad). Raznesle so se vesti, da bo v prihodnjih dneh vsa Ukrajina mobilizirana.

Finančne razmere na Poljskem.

DKU Varšava, 3. julija. Finančni in proračunski odbor državne zbornice je včeraj razpravljal o naredbi glede oblasti vlade, da ista uredi denarni promet z inozemstvom in v trgovini s tujimi valutami. Posvetovalo se je o trenutni veljavi v Poljski, ki bo tvorila temelje finančnega stališča.

Sport.

Grazer Athletik-Klub : SSK Maribor 2:2 (1:2). Minulo petek 1. julija je nastopil naš slovenski sportni klub "Maribor" prvič v mednarodni tekmi ter s tem spravi mariborski slovenski sportni svet prvič v stik z inozemskim, tokrat z avstrijskim. Izbral si je težkega nasprotnika, ki je znan po vzornih sportnih uspehih. "Maribor" si je bil svest važnosti tokratnega nastopa. Pokazal je vse, kar zmore, ter že dolga nismo videli tako popolne igre pri "Mariboru", kot tokrat. GAK sicer ni v tej tekmi izpolnil vse nade, vendar je nudil krasno fair igro, v kateri je pokazal, kaj zamore volja v dobrem moštvi. Igra je ustvarjala lepe momente ter le malo trpela vsled slabega vremena. Vodstvo tekmovalca je sigurno prevzel gospod Vladimir Suput. Občinstva, ki je z velikim zanimanjem zasledovalo tekmo, je bilo primeroma dosti.

Znani vratar "Rapida", Goriča, ki je vzbujal že v tekmah reprezentan. teamov mesta Maribora pozornost, je v nedeljo 3. t. m. ob 4. uri po zelo kratki vratni boleznii umrl.

Athletiksportklub Celje : S.S.K. Maribor 2:1 (0:0). V prvenstveni tekmi je minulo nedeljo premagal celjski Athletikklub S.S.K. Maribor z rezultatom 2:1. Zmago si je priboril po 11 metrovki: "Maribor" je moral nastopiti vsled odhoda gojencev voj. realke z rezervami ter je vsled tega spremenil sestavo. Stanje igrišča je trpelo zelo po deževnem vremenu, ki je tudi samo tekmovalce motilo. "Maribor" se je s to tekmo plasiral v prvenstvu Slovenije na tretje mesto. Celjani so se na razmočenem terenu boljše orientirali kot "Maribor". "Mariborova" nesreča je bila prizemska prevelika kombinacija, ki jo je slab teren onemogočil. Sodnik g. Suput. Obisk celo slab. Koti 5:3 za Maribor.

Sah.

Jugosl. sah. savez namerava od 15. do 30. avgusta prirediti glavni turnir:

objednem se bo vršil občni zbor Saveza. Turnir se bo vršil ali na Bledu ali v Rog. Slatini ali v Ljubljani. Darila bodo od 5000 K do 1500 K. Pričakovati je, da bo turnir, ki bodo prvič na njem merili moči igralci iz cele Jugoslavije, jako zanimiv in važen za razvoj sah. življenja. Najbrž se ga udeležijo tudi igralci iz Maribora. Nedeljske zagrebške "Novosti" bodo prinašale nadaljna poročila.

Sahov krožek v Veliki kavarni ima v ponedeljek 4. t. m. ob 19.30 sestanek, na katerem se bode razpravljalo o bodočem I. jugoslav. turnirju, ki se bo vršil v drugi polovici avgusta. Vsi prijatelji šaha se vabijo, da se ga gotovo udeležijo.

Gospodarstvo.

g Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinski sejem dne 1. julija se je pripeljalo 213 prašičev in 3 koze. Cene so bile v kronah: za en kilogram žive teže za plemenske svinje od 20 do 24, za polpitane svinje za zakol od 20 do 24, za mlade prašiče od 6 do 8 tednov stare od 180 do 300, za mlade prašiče od 8 do 12 tednov stare od 300 do 400, za mlade prašiče pol leta stare od 700 do 1000. Kupčija je bila živahna. Mladi prašiči so se večinoma razprodali.

g Svedska industrija vžgalic v sovjetski Rusiji. Svedska "tovarna vžgalic d. d." je predložila sovjetski vladi monopol za izdelovanje vžgalic v Rusiji. Pred nekaj dnevi so dospeli v Moskvo štirje predstavniki te družbe, da se pogajajo z vlado. Svedska družba bi prevzela vse tovarne za vžgalice v Rusiji in jih pod svojo upravo vodila dalje. Velik del produkcije bi bil na razpolago sovjetski vladi, ostanek bi se izročil prosti trgovini. Potrebni material bi se uvažal izključno iz Svedske.

g Znižanje izvoza mesa in živine. V zadnjem času se je izvoz mesa in živine zelo znižal, ker so cene na svetovnem trgu tako zelo padle, da naše

blago sploh ne more konkurirati. Pričakovati smo, da bodo cene mesa, posebno pri nas v Sloveniji, odkoder se je izvažala najlepša živina, padle, pa o tem ni dosti opaziti. Nasprotno so se cene, v nekaterih krajih celo zvišale, tako, da je moralo končno oblast poseči vmes.

g Poljska industrija. Iz podatkov, ki jih prinašajo poljski listi, se vidi, kako pridno delujejo Poljaki za povzdigo domače industrije. Produkcija premoga na Poljskem je dosegla že 60 odstotkov predvojne produkcije in prekaša za 26 odstotkov predvojne produkcije in produkcije za časa nemške okupacije. V mesecu januarja t. l. so prideli 746 tisoč ton premoga, v marcu že 845. tisoč ton in v aprilu 885. tisoč ton. Produkcija soli vsak dan narašča, presega daleč lansko leto ter znaša mesečno 6.000 ton. 20 odstotkov soli se izvažajo v inozemstvo. Produkcija plina je dosegla predvojno količino. L. 1919, se je pridelo 12.800 ton sladkorja. L. 1920 se se zvišala produkcija na 17.400 ton. Kovinska industrija je obsegala v onem delu Poljske, ki je spadal pod Rusijo, pred vojno 83.000 delavcev, l. 1919 samo 8.000, danes se je njih število zvišalo na 45.000. Produkcija volnenega blaga je dosegla 60 odstotkov predvojne stanja ter znaša vrednost izdelanega blaga mesečno 10 milijard poljskih mark, 20 odstotkov tega blaga se izvažajo v inozemstvo, največ v Romunijo.

g Poročilo z ormoško-ljutomerskih gorc. Vreme je za razvoj kmetijskih pridelkov neugodno. V splošnem pa bo letošnja letina srednja. Vinogradi so v začetku kazali jako lepo; vreme je na to oviralo razvoj cvetja in tako imamo trojni cvet, kar bo zelo neugodno vplivalo na kakovost grozdja. V cvetju so se pojavili črvi. — Sadja bo v splošnem toliko kot lani. Slive so zelo slabe, jabolke boljše. Z orehi ne bo nič. — Ozimina je izborna prezimila in se lepo razvila. Posebno obilen bo pridelek pšenice. Rž je vsled dežja precej poglegla. — Jaro setev je motilo deževje.

Koruza, ki je bila posejana pred deževjem, se je lepo razrasla.

g Gostilničarska banka v Beogradu. Beograjska zadruga gostilničarjev, hotelirjev in kavarnarjev namerava pod gornjim imenom ustanoviti banko, ki bi omogočila gostilničarjem i. dr. nabaviti potrebne za loge. Vodstvo zadruge je uvedlo poskusni podpis akcij po 100 din. Pravico nimajo samo gostilničarji, kavarnarji in hotelirji.

g Kriza avstrijskih bank. Vsled ponesrečenih spekulacij se nahaja mnogo avstrijskih bank v krizi. Takozvani "Dollarkönig" Filip Reich ponuja svojim upnikom 55%, kar znači za njega zgubo 60.000.000 K. Ignac Neuman in Co. ima primankljaj od 45.000.000 K. Značilno je, da se cela vrsta pred kratkim ustanovljenih bank nahaja v plačilnih težavah.

g Podraženje nemškega premoga. Kakor poročajo nemški listi, se bodo radi novih davkov zvišale cene westfalskemu in gornješlezskemu premogu.

g Naredba o zunanji obliki prošenj. Ministrstvo je izdalo naredbo, po kateri morajo imeti vse prošnje na urade in oblasti sledečo obliko: pod naslovom (naslovom) je navesti ime in naslov prosilca ter kratka vsebina prošnje. Zadnja stran mora ostati prazna. Prošnje v drugi obliki se bodo zavrnile.

g Izvozna in uvozna dovoljenja na Češkoslovaškem. "Tribuna" javlja, da se izdaja izvozna in uvozna dovoljenja, ki bi se imela s 1. julijem ustaviti, še nadalje, ker je nemogoče samo s carino ščititi domačo industrijo.

g Izvoz premoga. Izvoz lignita je prost. Izvoz rujavega premoga je zopet dovoljen ter je carina znižana od 20 na 5 dinarjev.

g Prost izvoz živine na Romunskem. Iz Klausenburga poročajo, da je vlada dovolila prost izvoz živine iz Sedmograške.

Glavni urednik: Radivoj Rehan.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Prisna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Kotlarji

ki so vešči v izdelovanju kotlov za kuhanje žganja, samostojni delavci, se iščejo pod zelo dobrimi pogoji za stalno namestitve v poletnem in zimskem času. Nastop takoj v tovarni

Ignac Jelenc, Karlovac.

914 5-1

Gurte za roló

trakovi in vrvice za žaluzije, usnjate žoge in pneumatike za nogomet pri 845

lv. Kravos, Maribor
Aleksandro.vce. 13

Primorci!

Naznanjam, da sem odprl novo higijenično brivnico.

Za prvovrstno in čisto postrežbo jamčim. 268

Vjekoslav Gjurin

primorski begunec.

Maribor, Jurčičeva ulica št. 9.

Velika izbira!

Moško perilo, čevlje, obleke, klobuke, pasove, dežnike, palice za sprehanje, tržne torbice, potovalne košare ter razno galanterijo kupite najceneje pri tvrdki

JAKOB LAH

854 Maribor 10-9
Glavni trg štav. 2.

Mala oznanila.

Salonska suknja se prodaja pri hišniku v Narodnem domu. 890

Posestvo se da v najem, eno uro od Maribora, obstoječe iz 11 oralov zemlje in potrebnih gospodarskih poslopj, vse ob okrajni cesti. Naslov v upravi. 895 7-1

Našla se je dne 29. junija damska ura v Sodni ulici. Pojasnila v upravi. 891 3-1

Novo pohištvo se prodaja po polovični ceni v Sodni ulici št. 32-I. Na ogled od 12-14. in 18-19. ure. 885 2-9

Vila s 7 sobami za eno družino, v katero se lahko takoj vseli, se prodaja. Vpraša se v upravi lista. 887 6-9

Lahko motorno kolo (Motor-Revo) z 2 cilindri, dobro ohranjeno, se prodaja. Dravica ulica 11, gostilna.

Pozor!

V mesnici Izidorja Copetti, Mesarska ulica št. 5, se dobi dnevno sveže klanano meso, in sicer

1 kg za guljaš K 8-
1 " " kuh K 10-
1 " " zrezek K 12-
1 " raztopljene masti K 26-

Obenem naznanjam, da se dobi v moji gostilni, v Jurčičevi ulici 5, zelo dobro hrano v abonementu in sicer. Zajutrek, kosilo in večerja za K 16-.

S spoštovanjem

Izidor Copetti.

896 2-2

JUGOSLOVENSKA MATICA

priporoča

krojača Konrada Mihelič

rodem iz Sv. Barbare pri Mariboru. Bil je najboljši krojač v Pulju, postal nedavno žrtev italijanske družali, ki mu je porazgala hišo z vso opremo in živl sedaj kot begunec v Mariboru, Gosposka ulica 32 (Svabova hiša). Prosi pomoči krojaškim delom. Izvršuje vsa dela točno, solidno in po najnižjih cenah. 906 3-4

Preselitev.

Poročam cenj. odjemalcem, da sem svojo trgovino preselil v

Jurčičevo ulico 8 (na vogalu Vetrinjske ul.)

ter isto tudi izdatno povečal. Na novo bom imel v zalogi tudi umetne slike. Potrudil se bom v bodoče imeti največjo in najcenejšo izbiro, da bom tako zamogel vsestransko najbolje postreči.

S spoštovanjem

Vilko Weixl,

veletrgovina papirja, knjigarna in knjigoveška industrija. 913 3-2

Telefon št. 375

Spedicija vseh vrst. :o: Carinska agencija in carinske reklamacije. :o: Vskladitvene vsakovratnega blaga. :o: Mednarodni prevozi. :o: Selitve z patentiranimi pohištvenimi vozovi na vse strani. :o: Spedicijsko dostavo podjetje južne železnice.

Največja domača Spedicijska podjetja

113

"BALKAN"

delniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Brzojav. naslov: Spedibalka.

Predprodaja vozovnic

:o: za vse proge južne in državne železnice. :o:

Skladišče: spojeno s tirom južne železnice, Aleksandrova cesta št. 70.

Največja domača Spedicijska podjetja